

LITTERATURA

Riom: inscunter litterar cun Ursina Guldemonnd-Netzer e Rut Plouda tgi preligian a Riom

Dus donnas cun treis texts

● **pb.** Igl inscunter litterar «punct dubel» è ena acziun communabla dalla Chesa Editoura Rumantscha (CER) e dall'Uniu per la Litteratura Rumantscha (ULR). En tal inscunter litterar è sto gievgia seira passada alla curt da Sontga Crousch a Riom.

Tar las treis protagonistas dalla seira: Anita Capaul, magnafatschenta dalla CER an en pensus parzial da 60%. An sia funcziun ed an collaboraziun cun la ULR organisescha ella regularmaintg inscunters litterars cun igl tetel «punct dubel». Inscunters cun autours ed autouras rumantschas. Igl davos da chels inscunters è sto a Riom. Ins è sto giast tar Origen segl bagn da Sontga Crousch a Riom.

Igls giasts dad Anita Capaul èn stadas dus donnas. Egna è ena indigena: Ursina Guldemonnd-Netzer. Er schi ella è oz da tgesa mecta gliunsch davent. Ad Amsterdam, noua tgi ella veiva cun la sia famiglia. Ella ò stibgia romanistica ed adegna puspe scretg texts curts, pero mai publicgia ensatge. Cun success è ella er gio sa participada alla concorrenza litterara dalla ULR Term Bel durant igls deis da litteratura a Domat.

La sagonda invitaziun dad Anita Capaul è eida a Rut Plouda. Uriunda da Tarasp e veiva oz a Ftan. Ella è scolasta, betg activa, ed ò er do eneda scola primara a Savognin. Rut Plouda ò er gio edia en codesch cun poesias «Föglias», pero ancunaschainta è ella davantada cun igl sies codesch «Scha nüglija na füss» (2001). Cò descreiva ella l'istorgia digl sies fegl Andri, naschia cun en impediment e mort cun 19 onns. Cun chest rachint ò ella gia resungs sur igls cunfegns ed igl codesch è er cumparia a tudestg ed an franzos. Per igl sies operar litterar ò Rut Plouda survagnia divers premis. Tranter oter er igl premi Schiller (2001).

En ambiant fitg spezial

A Riom tar la residenza dad Origen on las treis donnas ed igls visitaders dalla occurrenza catto en ambiant fitg spezial. E chegl ainten la clavadeira u migler detg

Las dus scibentas tar igl inscunter litterar «Punct dubel» a Riom cun la maganfatschenta dalla Chesa Editura Rumantscha, organisatoura e moderatoura: (da san.) Ursina Guldemonnd-Netzer, Rut Plouda ed Anita Capaul.

aint igl faner. E la clavadeira da Sontga Crousch dat agl rom digl Origen Festival Cultural 2013 tetg ad ena exposiziun da vistgias or dallas diversas producziuns dad Origen digls onns passos. Damais en ambiant fitg spezial per ena prelecziun. Davos ena meisa an stil pi vigl peglian las treis donnas plaz. Ena lampa simpla penda oragi digl palantschia dalla pandigia, la stgela greischa magna sen igl clavo da mes. Tranter las fili-deiras aintra la davosa gleisch dad en ulteriour bellezza de da stad. E dapertot penda vistgadeira nobla. Ed Anita Capaul ò er vurdo da estructurar la seira da prelecziun. Ella ò laschea inoltrar las dus scibentas mintgamai treis texts. E chegl en text tgi ò ena relaziun speziala cun Surmeir, en text an tudestg ed egn tenor fantascheia.

Baselgias e vischnancas

Rut Plouda ò an sia prelecziun tgi ò ena relaziun cun Surmeir piglia igl text «Clavs». Cò descreiva ella an regurdientscha da sia ameia Leta Peer tgi è morta avant en onn, dus deis tgi ellas vevan pas-

santo aint igl Hotel Liun agls Mulegns. E gio chella tgesa descreiva ella cun blers detagls ed er sur dalla hoteliera. Digls Mulegns anor èn las dus donnas eidas en po tras Surses per vurdar baselgias. Er an Val Faller tar la baselgia da Son Roc. La baselgia digls Mulegns sezs naturalmaintg er. Chella vevigl cattada sarada. Ins vegia declaro tgi seian stos blers anguladitschs igl davos taimp e vegia uscheia stuia tigneir saro. Sen lour «tura» da baselgias èn ellas er stadas a Burvagn, Salouf, Del e Salaschigns. Ed en po dapertot davigl tscherts problems da survagneir la clav, per eir ainten baselgia. Percheigl l'istorgia cun igl tetel «Clavs». Per exaimpel per rivar ainten la baselgia da Salaschigns veva ena donna do ena clav. Chella n'era pero betg per la baselgia sezza, mabagn per la tgesa dasperas e lò ainten steiva era pandeida se la clav dalla baselgia.

Chegl tgi ella

vess gia gugent da pitschna Ursina Guldemonnd-Netzer rachinta ainten sia istorgia dad ena

studenta da moda tgi era rivada ad Amsterdam. E cura tgi ella turna eneda a tgesa ainten la sia tga paterna descreiva ella la tga, la tga Caminada. La vischnanca dasperas Sarons (en nom da fons), noua tgi ins veva purdannanza cun igls usits corresponents. Ella descreiva er la tgesa sezza ed er las persungas dalla tgesa ed anturn. E scu tgi ella ò tradia alla fegn, vegia ella descretg ena situaziun scu tgi ella vess gia gugent cura tgi ella era pitschna.

Las dus scibentas on alloura preschento igl text tudestg: Rut Plouda rachinta dad ena giovna scibenta tgi era sen la tschertga digls dretgs plets per scriver bungs texts. Ursina Guldemonnd ò gia en text translato, tgi ella veva eneda inoltro agl premi Term Bel, an en martgea tudestg durant la sagonda ghera mundiala.

Alla fegn èn anc suandadas mintgamai ena prelecziun cun ena istorgia da fantascheia: Ursina Guldemonnd veva igl tetel «La rassa da Sara» e Rut Plouda «Grisch».